

Naše zn.: 862/Na

V Praze dne 3.8.2022

ÚSTAVNÍ SOUD	
Joštova 8, 660 83 Brno	
Došlo dne:	- 3 -08- 2022 1
_____ krát Přílohy: _____	
Vyřizuje:	

Ústavní soud
Joštova 8
660 83 BRNO

ID datové schránky: z2tadw5

Ke sp. zn.: první podání ve věci

Nepředchází

Navrhovatel: **Skupina senátorů Senátu Parlamentu ČR,**
za niž jedná senátor Ing. Michael C a n o v,
jenž udělil plnou moc k zastupování před Ústavním soudem

doc. JUDr. et Mgr. Janě Tlapák Navrátilové, Ph.D., advokátce
se sídlem Prvního pluku 206/7, 186 00 Praha 8 – Karlín, zapsána u
ČAK pod ev. č. 1928

Účastník řízení:

- 1. Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR,**
se sídlem 118 26 Praha 1, Sněmovní 4
- 2. Senát Parlamentu ČR,**
se sídlem 118 01 Praha 1, Valdštejnské náměstí 4
- 3. Vláda ČR,**
se sídlem 118 01 Praha 1, Nábřeží Edvarda Beneše 4

N Á V R H

podle § 87 odst. 1 písm. a) a b) Ústavy ČR

na zrušení některých ustanovení zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších zákonů, zákona č. 129/2000, o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů,

spolu s návrhem na přednostní projednání věci
podle § 39 zákona o Ústavním soudu

Přílohy:

- Plná moc s podpisovou listinou senátorů
- Usnesení Vlády ČR ze dne 11. 9. 2017 č. 627

I. PŘEDMĚT NÁVRHU

1. Navrhovatel – skupina senátorů (dále jen „navrhovatelé“) je podle ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Ústava“) a zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“) oprávněn Ústavnímu soudu předložit k posouzení otázku protiústavnosti zákona či jeho ustanovení a rozporu jiného právního předpisu s ústavním pořádkem nebo zákonem. Toto své oprávnění navrhovatelé využívají, když namítají, že níže vyjmenovaná ustanovení zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 128/2000 Sb.“), zákona č. 129/2000, o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 129/2000 Sb.“), zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 131/2000 Sb.“), a nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 318/2017 Sb.“), jsou v rozporu s kautelami ústavního pořádku. Ke zrušení navrhovaná jsou:

- § 71 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., *in eventum* slov „, a to ani po skončení výkonu funkce“
- § 73 odst. 1 a 3 zákona č. 128/2000 Sb.
- slova „a prováděcího právního předpisu“ v § 74 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb.
- § 76 odst. 2 a 3 zákona č. 128/2000 Sb.
- slova „neuvolněným“ v § 84 odst. 2 písm. n) zákona č. 128/2000 Sb.
- § 134 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb.
- § 153 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb.

- slova „neuvolněným“ v § 35 odst. 2 písm. p) zákona č. 129/2000 Sb.
- § 46 odst. 4 zákona č. 129/2000 Sb., *in eventum* slov „, a to ani po skončení výkonu funkce“
- § 48 odst. 1 a 3 zákona č. 129/2000 Sb.
- § 51 odst. 2 a 3 zákona č. 129/2000 Sb.
- § 98 zákona č. 129/2000 Sb.

- § 52 odst. 6 zákona č. 131/2000 Sb., *in eventum* slov „, a to ani po skončení výkonu funkce“
- § 54 odst. 1 a 2 zákona č. 131/2000 Sb.
- slova „a prováděcího právního předpisu“ v § 55 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb.
- § 57 odst. 2 a 3 ZHMP
- slova „neuvolněným“ v § 59 odst. 2 písm. u) zákona č. 131/2000 Sb.
- § 87 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb.
- § 120 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb.

- nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků.
2. Společným jmenovatelem všech napadených norem je jednak skutečnost, že o výši odměn představitelům samospráv, a to na úrovni komunální i regionální, **rozhoduje v rozporu s principy dělby moci vláda**, tedy orgán moci výkonné, a to bez materiálních i formálních limitů stanovených zákony, jednak skutečnost, že **podoba této úpravy je výrazně restriktivní, nerespektující ústavním pořádkem garantované právo na samosprávu**, ale i dalších ústavně garantovaných práv.
 3. Navrhovatelé zpochybňují soulad popsané restriktivní koncepce, vytvářející model odměňování závislý na rozhodování výkonné moci, s ústavním pořádkem, neboť mají za to, že je v rozporu s jednotlivými ustanoveními Ústavy České republiky, a to především s čl. 1, čl. 8, čl. 100 a čl. 101 Ústavy České republiky.
 4. Pro závěr o kolizi vyjmenovaných ustanovení s ústavním pořádkem svědčí argumentace, kterou navrhovatelé předestírají v části III. tohoto návrhu.

II. PŘÍPUSTNOST NÁVRHU

5. Podle § 35 odst. 1 zákona o Ústavním soudu, je návrh na zahájení řízení nepřipustný, týká-li se věci, o které Ústavní soud již nálezem rozhodl, a v dalších případech stanovených tímto zákonem. V tomto případě nejde o věc, ve které by již Ústavní soud rozhodl nálezem, ani o jiný případ stanovený zákonem, návrh tedy není z důvodů uvedených v tomto ustanovení nepřipustný.
6. Navrhovatelé si nejsou vědomi ani toho, že by Ústavní soud ve věci již jednal, a tudíž přicházela v úvahu aplikace ustanovení § 35 odst. 2, podle něhož je návrh v takové situaci nepřipustný.
7. Návrh se dotýká platných a účinných norem, čímž je naplněn požadavek přípustnosti dle § 66 odst. 1 *a contrario* zákona o Ústavním soudu.

III. NESOULAD NAPADENÝCH USTANOVENÍ S ÚSTAVNÍM POŘÁDKEM

A. Obecně k podstatě úpravy navrhované ke zrušení a jejím důsledkům

8. Ke zrušení navrhovaná ustanovení se dotýkají problematiky odměňování členů zastupitelstev územně samosprávních celků. Základní pravidla odměňování osob činných v samosprávě, a to na komunální i regionální úrovni, jsou obsažena v zákoně č. 128/2000 Sb., zákoně č. 129/2000 Sb. i zákoně č. 131/2000 Sb. Všechny tyto zákony předpokládají, že k jejich provedení bude vydán prováděcí předpis ve formě nařízení vlády. Ta k provedení výše uvedených zákonů vydala dne 11. září 2017 **nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávních celků**. Toto nařízení vlády bylo již dvakrát novelizováno, a to nařízením vlády č. 202/2018 Sb. ze dne 4. září 2018 a nařízením vlády č. 338/2019 Sb. ze dne 9. prosince 2019.
9. Spolu se schválením návrhu nařízení vlády o výši odměn dne 11. 9. 2017 vláda schválila pravidlo (bod II.3/ usnesení vlády č. 627), podle kterého je povinností ministra vnitra „*předložit vládě legislativní návrh zvýšení odměn členů zastupitelstev územních samosprávních celků vždy k 1. lednu kalendářního roku následujícího po 1. lednu 2018, pokud statistický ukazatel o průměrné hrubé měsíční nominální mzdě na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za předminulý kalendářní rok zvýší nejméně o 2,5%.*“

Důkaz:

Usnesení Vlády ČR ze dne 11. 9. 2017 č. 627

10. Od poslední novelizace ze dne 9. 12. 2019 (viz bod 9. shora) k datu podání tohoto návrhu žádná novelizace výše odměn pro představitele samospráv provedena nebyla, dle shora uvedeného pravidla je nutno kalkulovat i inflační navýšení za r. 2019, přičemž inflace v období let 2019 až ke konci roku 2022 činí
- 2,8 % (2019)
 - 3,2 % (2020),
 - 3,8 % (2021)
- a očekávaných 12 % až 15 %¹ v tomto roce (2022).
11. Přesto však vláda, která jakožto jediná je oprávněná rozhodnout o navýšení odměn pro představitele samosprávy, tak bez zdůvodnění neučinila, ba dokonce nerespektuje své vlastní usnesení ohledně povinnosti provést přezkum tohoto inflačního navýšení a zohlednit inflaci při stanovení odměn zastupitelů. Neučinila tak již dva roky, přestože vždy byl v každém roce inflační práh pro legislativní změnu překročen, což vedlo navrhovatele k úvahám o neudržitelnosti aktuálního stavu a zamyšlení se nad ústavní konformitou právních norem vytvářejících model odměňování zastupitelů územních samosprávních celků.
12. I když Ministerstvo vnitra předložilo v říjnu 2021 vládě návrh nařízení, kterým se mění **nařízení vlády č. 318/2017 Sb.**, k jeho projednání vládou doposud nedošlo a o navýšení odměn nabylo rozhodnuto, navzdory tomu, že návrhem předpokládaná účinnost byla k 1.

¹ <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-agenda-cnb-zvysila-urokovou-sazbu-na-pet-procent-je-nejvyssi-od-roku-2001-196291>

1. 2022. Vláda tak problematiku odměňování zastupitelů dlouhodobě přehlíží. V této souvislosti je zarážející, že s návrhem předložená závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA) v rámci hodnocení rizika v bode 1.6 konstatuje, že „s nepřijetím návrhu není spojeno žádné přímé objektivní riziko, vyjma subjektivní nespokojenosti některých dotčených členů zastupitelstva, kteří očekávají odměnu vyšší“ a „s ohledem na propad příjmové strany územních rozpočtů v posledních dvou krizových letech, nutnost tomu přizpůsobit i výdajovou stranu územních rozpočtů (z hlediska její struktury i objemu jednotlivých výdajových položek) lze nepřijetí návrhu vnímat v určitém úhlu pohledu i pozitivně – ve prospěch regionálních proekonomických investic či jiných občanů vnímaných priorit“².

13. Územní samospráva a její představitelé se tak ocitají v područí orgánů exekutivní moci, jež ani nejsou schopny chápat význam problematiky odměňování zastupitelů a konsekvence, které zásah ze strany státu do tak důležité oblasti ovlivňující nejen rozpočet, ale i samotný výkon samosprávy přináší. **To navrhovatele vede k přesvědčení, že aktuální právní úprava odměňování zastupitelů samospráv představuje nejen závažný zásah do ústavně zaručeného „práva na samosprávu“, principů dělby moci ale ve vztahu k zastupitelům také do práva na odměnu za práci vycházející z čl. 28 Listiny.**³ Postavení samosprávy v područí vlády je nepřijatelné i z dalších hledisek (výrazná závislost na výkonné moci, nikoli moci zákonodárné, absence záruk svrchovanosti zákona či právního předpisu vydaného v jeho mezích, úprava automatické valorizace jako v jiných případech zvyšování odměn či platů – viz např. existující mechanismus v případě důchodů). Vláda ČR je také vrcholně politický orgán, do jejíhož rozhodování vstupují zcela mimoprávní (mimoustavní) momenty, jakými jsou zvažování veřejného mínění a podpory voličů pro její (další) rozhodnutí, politické motivy koaličních stran, tvořících vládu, aktuální rozpoložení předsedy vlády, zda-li vůbec téma úpravy odměn představitelů samospráv zařadí na jednání vlády (v opačném případě dané téma vláda ani nikdy neprojedná, neboť jen předseda vlády má právo navrhnout její program)⁴ atd. Všechny tyto okolnosti dle navrhovatelů jednoznačně svědčí pro závěr, že **současná úprava odměňování a úpravy výše odměn neskýtají prakticky žádné garance demokratického právního státu a dalších ústavněprávních kautel, v jejímž rámci se však nutně ocitat musí.**

² Viz závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace k návrhu nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávních celků, ve znění pozdějších předpisů, materiál předložený MV, č. j. OVA 1197/21; dostupné v aplikaci VeKLEP (https://apps.odok.cz/veklep-detail?p_p_id=material_WAR_odokkpl&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_count=3&material_WAR_odokkpl_pid=KORNC5RA7K38&tab=detail)

³ Navrhovatelé jsou si vědomi skutečnosti, že toto ustanovení se výslovně vztahuje pouze k zaměstnancům, mají však za to, že ústavně garantované právo na spravedlivou odměnu za práci je interpretováno široce a lze ho dovodit i ve prospěch jiných skupin ekonomicky aktivních osob, a to i ve veřejném sektoru. Ostatně k tomu, že odměna uvolněných členů zastupitelstev územních samosprávních celků spadá do působnosti práva na spravedlivou odměnu za práci dle čl. 28 se Ústavní soud ve své rozhodovací praxi již přiklonil v nálezu ze dne 24. 11. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 24/19 (bod 32. odůvodnění).

⁴ Čl. V odst. 2 Jednacího řádu vlády schváleného usnesením vlády ze dne 16. září 1998 č. 610 ve znění dalších usnesení vlády.

14. Jak již bylo uvedeno, současný model vychází z principu, že výše odměn uvolněných zastupitelů je stanovena nařízením vlády jako fixní, přičemž existuje patnáct kategorií odstupňovaných v závislosti na počtu obyvatel. Prvních jedenáct kategorií se týká základních územních samosprávných celků, poslední čtyři vyšších územních samosprávných celků (krajů a hlavního města Prahy). V případě zastupitelů neuvolněných jsou částky uvedené v tabulce částkami maximálními. Platí, že čím větší počet obyvatel (a tedy i vyšší kategorie), tím vyšší odměna.
15. Tyto principy, na nichž současný model odměňování zastupitelů stojí, však neplynou z norem na ústavní úrovni, ani z vůle zákonodárce projevené na zákonné úrovni, ale toliko z rozhodnutí exekutivy, učiněného bez existence relevantního zákonného rámce pro úpravu odměňování představitelů samosprávy. Navrhovatelé podotýkají, že **jakkoli by byla hlediska preferující rozhodování exekutivy o odměnách zastupitelů samosprávy závažná, nejde z ústavněprávního hlediska o jediná relevantní kritéria a není přijatelná jejich absolutní preference spojená s upozaděním rozhodných ústavních principů.**

B. Namítaný rozpor právní úpravy navrhované ke zrušení s ústavním pořádkem

B.1 Narušení principu dělby moci (čl. 1 Ústavy)

16. Česká republika je v čl. 1 Ústavy definována jako demokratický právní stát, přičemž jedním z nejpodstatnějších atributů takového státu je princip dělby moci. Vedle horizontální dělby moci český ústavní pořádek počítá i s dělbou moci vertikální mezi státem a samosprávnými subjekty. Vertikální dělba moci je přitom založená na ústavním uznání práva na samosprávu a samostatné rozhodování zastupitelstev obcí a vyšších územně samosprávních celků včetně jejich práva samostatně hospodařit podle vlastního rozpočtu.
17. Územní samosprávné celky jsou zákonnou regulací odměn vyplácených jejich zastupitelům významně omezeny. Na tuto skutečnost upozornilo i disentanční stanovisko soudce Radovana Suchánka k nálezu sp. zn. Pl. ÚS 24/19, v němž je zdůrazněno, že zdrojem odměn zastupitelů jsou „*vylučně finanční prostředky obcí a krajů, nikoli státu. Ingeruje-li zákon do oprávnění obcí a krajů nakládat s vlastním majetkem a hospodařit dle vlastních rozpočtů (čl. 101 odst. 3 Ústavy) tím, že sám stanoví, popř. ukládá vládě stanovit výši odměn poskytovaných obcí či krajem jejich zastupitelům (viz zákonná ustanovení a nařízení vlády, na něž se odkazuje v bodu 72), jistě jde o významný zásah do práva na samosprávu (viz i čl. 101 odst. 1 a 2 Ústavy)*“⁵. Tomuto názoru nelze než přisvědčit. V řízení Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 24/19 však nebyla napadána, a tedy nebyla předmětem ústavněprávního přezkumu, právní úprava odměňování uvolněných členů zastupitelstev jako celek a Ústavní soud tedy doposud neposuzoval, má-li být tato

⁵ Viz bod 6. odlišného stanoviska soudce Radovana Suchánka k nálezu Ústavního soudu ze dne 24. 11. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 24/19

oblast s ohledem na právo na samosprávu svěřena do působnosti územních samosprávných celků nebo je přípustné, aby byla regulována mocí výkonnou. Navrhovatele se domnívají, že nikoliv. Vertikální dělba moci tuto ingerenci státu do výkonu práva na samosprávu neumožňuje.

18. Právní úprava v oblasti odměňování zastupitelů však narušuje dělbu moci i na horizontální úrovni. Kromě nerespektování ústavněprávních limitů zásahu do práva na samostatné hospodaření samospráv se problematickou jeví absence jasného předělu mezi pravomocemi zákonodárce a exekutivy vydávající podzákonné normativní právní akty. I pokud by byla možnost zákonné regulace odměňování zastupitelů v samosprávě shledána jako postup ústavně konformní, zákonodárce se příliš širokými zmocněními na zákonné úrovni vzdal své pravomoci regulovat tuto oblast, když kromě kritéria počtu obyvatel nepřijal žádné zákonné limity, jimiž by se vláda při rozhodování o výši odměn měla řídit. Příliš široká možnost exekutivy při stanovování výše odměn zastupitelů požadavek dělby moci na horizontální úrovni nerespektuje. Formulaci zmocňujících ustanovení zákona bez vymezení konkrétních mezí pro přijetí podzákonné úpravy nevyhovuje požadavkům na odvozenou normotvorbu, což Ústavní soud ve své rozhodovací praxi považuje za důvod pro derogaci zmocňovacích ustanovení pro rozpor s ústavním pořádkem. Dostatečné limity podzákonné normotvorby vlády vyžadované čl. 78 Ústavy z napadených zmocňujících ustanovení, tj. § 73 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., § 48 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb. a § 54 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb., nelze dovést.⁶

B.2 Kolize s ústavně zaručeným právem na samosprávu (čl. 8 a čl. 100 Ústavy)

19. Na problematiku odměňování zastupitelů samosprávních celků problematiku je dle názoru navrhovatelů potřeba nahlížet prizmatem přirozenoprávního a lidskoprávního základu práva na samosprávu územních samosprávních celků zaručeného v článku 8 Ústavy. Toto právo je dále rozvinuto v samostatné sedmé hlavě Ústavy, vyjadřující v čl. 101 právo územně samosprávních celků - obcí i krajů - na samosprávu, jehož velmi podstatnou garancí je i samostatné hospodaření dle rozpočtu přijatého samostatně zastupitelstvem příslušné samosprávy.
20. Podle čl. 8 Ústavy České republiky se zaručuje samospráva územních samosprávních celků. Jde o jedno ze základních ustanovení obsažených v hlavě první Ústavy, a jako takové má podle některých názorů dokonce nadústavní charakter (čl. 9 odst. 2 Ústavy), když patří mezi podstatné náležitosti demokratického právního státu⁷.
21. Právo na samosprávu má - bez ohledu na výhradu zákona - i materiální aspekt (resp. vlastní ústavní obsah) a právě jeho ústavní garance zaručuje, že při jeho vymezení nelze vycházet pouze ze znění zákona a materiální podstaty tohoto práva zaručenou na ústavní

⁶ K tomu viz blíže argumentaci v části B. 4 k nenaplnění požadavku limitace zásahu státu do činnosti územních samosprávních celků.

⁷ K tomu srov. např. Bahýřová, L., Filip, J., Molek, P., Podhrázký, M., Šimfček, V., Vyhnaněk, L. Ústava České republiky: komentář. Praha: Linde, 2010, str. 140 - 141).

úrovni ignorovat. Prováděcí zákon proto nemůže obsah ústavně garantovaného práva na územní samosprávu ignorovat nebo dokonce, jak tomu je v oblasti odměňování zastupitelů samosprávních celků, umožnit zasáhnout do materiální podstaty práva na samosprávu pouze na podzákoně úrovni. K těmto závěrům dospěla i rozhodovací praxe Ústavního soudu, když bylo konstatováno, že „*Ústava sama přímo nevyjmenovává konkrétní oblasti, v nichž se právo na územní samosprávu může realizovat, a svěřuje stanovení podrobností zákonu dle čl. 104 odst. 1 Ústavy (takovému, jakým je např. § 10 obecního zřízení), to však neznamená, že ústavní garance práva na územní samosprávu se vyčerpává formálně pouze stanovením výhrady zákona. Ústavní garance práva na územní samosprávu má nepochybně i materiální aspekt; prováděcí zákon nemůže obsah ústavně garantovaného práva na územní samosprávu vyprázdnit či fakticky eliminovat*“ (nález Ústavního soudu ze dne 7. 9. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 56/10; publ. pod č. 151/2011 Sb.n.u.Ús; bod 36). Znemožnění samostatného rozhodování územních samosprávních celků o odměňování členů zastupitelstev, potažmo o nakládání s vlastními rozpočtovými prostředky v této oblasti materiální aspekt práva na samosprávu podle názoru navrhovatelů nerespektuje. Delegovaná normotvorba v oblasti stanovení odměn členů zastupitelských orgánů do práva na samosprávu zasahuje.

B.3 Právo samostatného hospodaření samosprávných celků podle vlastního rozpočtu (čl. 101 odst. 3 Ústavy)

22. Ústavněprávní úprava hospodaření samosprávních celků chrání jejich majetkovou a hospodářskou autonomii. Územní samosprávné celky reprezentující územní společenství občanů musí mít - prostřednictvím autonomního rozhodování svých zastupitelských orgánů - možnost svobodně rozhodnout, jakým způsobem naloží s finančními prostředky, jimiž jsou pro plnění úkolů samosprávy vybaveny. Právě hospodaření se svým majetkem samostatně na vlastní účet a vlastní odpovědnost je jedním z atributů samosprávy.
23. Podstatu práva samosprávy na hospodaření podle vlastního rozpočtu zaručeného čl. 101 odst. 3 Ústavy je nutné interpretovat ve smyslu nepřipustnosti možnosti státu „obyčejným“ zákonem zasahovat do práva územních samospráv chráněného na ústavní úrovni a určovat jak a vlastními prostředky hospodařit a limitovat náklady, jejichž vynaložení souvisí výlučně s výkonem samosprávy, nikoliv s přeneseným výkonem státní správy. Je to samosprávní celek, který je odpovědný za hospodárné nakládání s veřejnými prostředky v rámci svého rozpočtu a naplnění požadavku, aby s veřejnými prostředky bylo nakládáno odpovědně, hospodárně, efektivně a svědomitě.
24. I Ústavní soud ve své judikatuře považuje samostatné hospodaření samosprávních celků na vlastní účet a vlastní odpovědnost za atribut samosprávy (např. nález sp. zn. Pl. ÚS 5/03 ze dne 9. 7. 2003, č. 211/2003 Sb.), proto možnost samostatného rozhodování o výši odměn zastupitelů, jako dílčí otázka nakládání z rozpočtovými prostředky, by měla představovat součást tohoto podstatného znaku charakterizujícího samosprávní celky na ústavní úrovni.

25. Navrhovatelé v této souvislosti formulují otázku, zda lze skutečně hovořit o samosprávě a hospodaření dle vlastního rozpočtu, když v tak významném ohledu, kterým odměňování veřejných funkcionářů (vypůjčíme-li si terminologii zákona o střetu zájmů) na úrovni samospráv je, musí s napětím čekat na rozhodnutí vlády až do samotného závěru roku (a následně mu přizpůsobovat mnohdy již přijaté obecní či krajské rozpočty), případně spekulovat, jakým způsobem zasáhne do volební soutěže vláda v předvečer komunálních či regionálních voleb.
26. Problematičnost této situace bude názornější, seznámíme-li se s děním na sklonku roku 2019. Vláda rozhodla o navýšení tři týdny před koncem kalendářního roku (a především od nabytí účinnosti nové úpravy) o 10 %. Na webových stránkách Úřadu vlády se nicméně objevila informace, podle které toto navýšení činí 7,5 %. Tento komunikační přešlap se může jevit jako málo významný, ilustruje ale dosti věrně, jakým nástrahám jsou obce a kraje odkázané na vládu vystaveny.
27. Navrhovatelé mají za to, že model stanovování odměn zastupitelů je z pohledu samospráv, ale především z pohledu ústavního pořádku problematický i materiálně, tedy při posuzování pravidel obsažených ve shora vyjmenovaných zákonech a v předmětném nařízení vlády. Ta totiž nerespektují základní východiska činnosti samosprávy, předpokládaná ingerence výkonné moci je velmi svazující, nerespektuje konkrétní specifika samosprávního celku, které rozhodně nejsou určována pouze počtem jeho obyvatel a je obtížné hledat jejich legitimní zdůvodnění. Pro začátek je namístě popsat, o čem obecní či krajská zastupitelstva v nastíněném směru mohou rozhodovat. Nejde o příliš rozsáhlý výčet. Mohou rozhodovat pouze o tom, kdo je uvolněným zastupitelem a kdo zastupitelem neuvolněným, v případech posléze uvedených pak ještě ovlivnit výši odměny.
28. Navrhovatelé vyčítají stávajícímu modelu to, že paradoxně v případě těch, na jejichž bedrech spočívá starost o samosprávu, o výši jejich odměny rozhoduje stát, zatímco o výši odměny těch, kteří jako neuvolnění vykonávají aktivitu ve prospěch obce či kraje nad rámec svého zaměstnání či podnikání, v porovnání s uvolněnými zastupiteli často v omezenějším rozsahu, může samospráva rozhodnout volněji, opět je ovšem výrazně limitovaná státní regulací.
29. Jaké důvody vedly zákonodárce (s ohledem na kusou zákonnou úpravu ruku v ruce s exekutivou) k tomu, aby se vydal cestou stávajícího modelu?
30. Navrhovatelé mají za to, že tento model je vystavěn na dvou základních principech:
- jednotnost a transparentnost,
 - hospodárné nakládání s veřejnými prostředky a jeho kontrola,
- jejichž naplnění je však dle navrhovatelů možné i bez toho, že by bylo zasahováno do práva na samosprávu a odměňování zastupitelů by nebylo řešeno na centrální úrovni a respektovalo celkový kontext této problematiky.

K jednotnosti a transparentnosti

31. Jednotností rozumíme tu skutečnost, že odměny jsou stanovovány pro všechny samosprávy centrálně a unifikovaně. V případě uvolněných zastupitelů nijak nerozlišuje míru náročnosti a odpovědnosti a rozsahu povinností v té které obci, ani její ekonomickou situaci. Jediným rozlišujícím kritériem je počet obyvatel.
32. Jednotnost je ale velmi problematická s ohledem na různorodost samospráv. Důraz na unifikaci by bylo možné dát do souvislosti s přenesenou působností, kterou vykonávají uvolnění zastupitelé, problém ale je, že samosprávy jsou zřízeny primárně kvůli výkonu samostatné působnosti a působnost přenesená je pouhým doplňkem, odvozovat od ní koncepci odměňování je tedy krajně problematické.
33. Navrhovatelé připomínají, že důraz kladený stávajícím právním rámcem na jednotnost není zcela obvyklý ani ve srovnávacím pohledu. Např. ve Slovenské republice mají samosprávy možnost navýšit „tabulkovou“ odměnu až o 60 %, zohlednit tak jedinečnou situaci v daném místě a dát právu na samosprávu náležitý průchod.
34. V této souvislosti nelze přehlížet, že v současnosti uplatňovaný model vykazuje i jisté pozitivum. Pevně stanovená částka představující odměnu funkcionáře v samosprávě je současně pojistkou v případě konfliktu mezi zastupitelstvem obce a jejím vedením. Je tak garantována jeho určitá příjmová úroveň. Je totiž představitelná i situace, když v důsledku sporů uvnitř zastupitelstva dojde ke stanovení příliš nízké odměny, která neodráží majetkové a finanční poměry samosprávy ani náročnost a odpovědnost veřejné funkce. Ochranu proti určení neadekvátní výši odměny spojené s výkonem určité funkce však poskytuje garance práva na spravedlivou odměnu dle čl. 28 Listiny. Z hlediska *de lege ferenda* lze též zákonnou garancí toho, že příjem zastupitele nebude nepřiměřeně nízký, poskytnout například v podobě minimální (nikoliv maximální) výše odměny spojené s výkonem určité funkce.
35. Ruku v ruce s jednotností kráčí i transparentnost, tedy přehlednost odměňování a přístupnost informací o ní široké veřejnosti. Tu však lze zabezpečit i bez centralizovaného rozhodování o výši odměn.

K hospodárnému nakládání s veřejnými prostředky a jeho kontrole

36. Navrhovatelé uvádějí, že druhým vůdčím principem je hospodárné nakládání s veřejnými prostředky a s ním související kontrola.
37. Jak již bylo opakovaně uvedeno, samosprávy v současném modelu nemají příliš prostoru pro vlastní úvahu o odměňování. Klíčové je propojit informaci o počtu obyvatel s příslušnou kategorií vymezenou vládním nařízením, čímž lze v případě uvolněných zastupitelů dospět k výši jejich odměny, resp. limitů jejich odměny v případě zastupitelů neuvolněných. Takové rozhodování je pak i velmi snadno kontrolovatelné.

38. Na straně navrhovatelů panují závažné pochybnosti ohledně vhodnosti takto svazujících pravidel v situaci, kdy hospodaření s veřejnými prostředky (tedy i případné rozhodování o výši odměn zastupitelů) může být předmětem řady kontrolních mechanismů formalizovaných i neformalizovaných, vnitřních (např. činnost kontrolního výboru, projednávání záležitosti obecním či krajským zastupitelstvem) i vnějších (veřejné mínění, pravidelné kontroly hospodaření vykonávané v případě obcí krajskými úřady či auditory).
39. Ze systematického pohledu je pak pozoruhodné, že pravidla pro nakládání s majetkem samospráv se spíše rozvolňují ve prospěch zohlednění místním prizmatem identifikovaného veřejného zájmu (tímto směrem kráčí např. novela obecního zřízení, která vnesla do § 38 odst. 1 ustanovení, které říká, že *porušením povinností stanovených ve větě první a druhé není takové nakládání s majetkem obce, které sleduje jiný důležitý zájem obce, který je řádně odůvodněn*),⁸ pokud jde ale o odměňování těch, kteří tato pravidla respektující právo na samosprávu a místní specifika aplikují, předpokládá se přísně centralistický a jednotný přístup.
40. Nelze rovněž odhlížet od skutečnosti, že v poslední době neustále přibývá nástrojů, které v zájmu transparentnosti zasahují do poměrů samosprávy. Některé se ale před jejími hradbami zastavují, např. zákon o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv) v sobě obsahuje omezení, díky kterému se nevztahuje na obce 1. a 2. typu.⁹ Podobně předpisy o zadávání veřejných zakázek stanoví limity, díky kterým je možné menší zadání uskutečnit ve výrazně volnějším režimu, byť na ně základní principy zákona rovněž dopadají.
41. Pointou, kterou se navrhovatelé snaží vykreslit v předchozím bodě, je, že není-li princip hospodárného a snadno kontrolovatelného nakládání s veřejnými prostředky vyzdvihován patrně s ohledem na samosprávná specifika v jiných souvislostech, z jakého důvodu se zákonodárce domnívá, že součástí ústavou garantovaného práva na samosprávu a hospodaření podle vlastního rozpočtu není rozhodnutí o tom, za jakých finančních podmínek bude uvolněný zastupitel – manažer – obec či kraj spravovat?
42. Je to mimochodem právě prizma občana obce, který je úspěšný v soukromé sféře a rozhoduje se o svém intenzivním zapojení do správy věcí veřejných, např. na komunální úrovni (aktuálnost a význam tohoto úhlu pohledu je v letošním volebním roce víc než zřejmá), které staví stávající model do velmi nepříznivého světla. Vláda totiž může příslušné nařízení změnit v zásadě ze dne na den, a to nejen směrem nahoru, ale i dolů. Právní úprava tomu do cesty nestaví žádné překážky, nestanoví ani, že k navýšení musí

⁸ § 38 odst. 1 zní: „Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákona vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Porušením povinností stanovených ve větě první a druhé není takové nakládání s majetkem obce, které sleduje jiný důležitý zájem obce, který je řádně odůvodněn. Obec vede účetnictví podle zákona o účetnictví.“

⁹ § 3 odst. 2 písm. k) zákona č. 340/2015 Sb.

docházet například minimálně o výši inflace. Kolik kvalitních a úspěšných lidí se za takových podmínek vydá na dráhu komunálního politika?

43. Pokud někteří zastánci současné úpravy opírají její legitimitu o tvrzení, podle něhož není možné, aby samosprávy získaly v rozhodování o výši odměn výraznější prostor, protože by pak rozhodovaly ve své vlastní věci, lze argumentovat tím, že zastupitelé na celostátní úrovni, tj. členové zákonodárského sboru, rovněž o výši svých platů rozhodují sami.
44. Otázkou ústavněprávního charakteru, kterou navrhovatelé kladou, je, zda tento jednotný, transparentní systém, vedený snahou o hospodárné nakládání s veřejnými prostředky a jeho jednoduchou kontrolu, ob stojí ve světle ústavních principů, zejména práva na samosprávu a hospodaření podle vlastního rozpočtu.

B.4 Nenaplnění požadavku limitace zásahu státu do činnosti územních samosprávních celků (čl. 101 odst. 4 Ústavy)

45. Zaručené právo samosprávních celků jako veřejnoprávních korporací na samostatné hospodaření dle vlastního rozpočtu je nutné interpretovat i ve spojení s limitací zásahů státu do územních samosprávních celků podle čl. 101 odst. 4 Ústavy. **Stát může zasahovat do činnosti územních samosprávních celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem.** Problematiku odměňování komunálních a regionálních zastupitelů ústavní pořádek neupravuje. Je nicméně zřejmé, že v případně rozhodování o odměňování jde o hospodaření daného územního samosprávného celků s jím spravovanými veřejnými prostředky.
46. Dle navrhovatelů se již ta skutečnost, že o odměňování zastupitelů územních samosprávních celků rozhoduje orgán moci výkonné – jakkoli se tak děje na základě zákonného zmocnění – z ústavního hlediska jeví jako pochybná, obzvláště když zákonná úprava prakticky žádné mantinely výkonné moci nestanovuje (výše odměn jakož i to jestli vůbec dojde k její úpravě je zcela závislá na libovůli vlády). Na zákonné úrovni absentuje vymezení zákonného rámce pro určení výše odměny určité skupiny členů zastupitelských orgánů samosprávy (uvolněných členů zastupitelstev) podzákoným předpisem, tj. není upraven způsob, jakým by měl být zásah ze strany státu do činnosti samosprávy v oblasti odměňování členů zastupitelských orgánů realizován, ale nelze ani dovést důvod, pro který by měl být takovýto zásah do výkonu samosprávy přípustný. Žádný ze zákonů, jež svěřují rozhodování o výše odměny uvolněných členů zastupitelstva vládě a zmocňují k vydání prováděcího právního předpisu v této oblasti, neposkytuje samosprávám garanci zneužití takto delegované pravomoci, když v zásadě neobsahuje žádné pojistky, kterými by bylo možné čelit libovůli v rozhodování vlády. Ta není vázána žádnými hmotněprávními, ani procedurálními limity.
47. Potřebnost zásahu státu, tj. naplnění limitu zásahu podle § 101 odst. 4 Ústavy spočívajícího v „ochraně zákona“, z právní úpravy odměňování zastupitelů a jejího účelu dovést nelze. Navrhovatelům není zřejmé, jaký zákonný zájem by mohl být ohrožen,

kdyby problematika odměňování byla, v souladu s právem na samostatný výkon činnosti a hospodaření územních samosprávních celků, ponechána v jejich rozhodovací pravomoci. Rovněž k naplnění předpokladu ústavněprávní limitace zásahu do činnosti územních samosprávních celků, který určuje, že tak lze činit pouze „způsobem stanoveným zákonem“ nepostačuje, že zákon určí formální pramen práva – druh podzákoné normy, která má problematiku zasahující do činnosti samosprávy na podzákoné úrovni upravit. Požadavek oprávněnosti zásahu spočívající v existenci „způsobu stanoveného zákonem“ je nutné interpretovat jako požadavek vymezení všech předpokladů, které mají parametry takového zásahu určovat, a to na zákonné, nikoliv podzákoné úrovni. Zmocňovací ustanovení § 73 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., § 48 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb. a § 54 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb. tedy dle navrhovatelů ústavněprávní požadavky limitace zásahu státu do činnosti územních samosprávních celků podle čl. 101 odst. 4 Ústavy nesplňují, a poskytují tak absolutní volnost či spíše možnost libovůle vlády při stanovení odměn členů zastupitelstev územních samosprávních celků.

48. To, že je vláda v tomto směru prostá omezení procesní i materiální povahy, vyvolává tedy nebezpečí libovůle v jejím rozhodování. A tyto úvahy nejsou jen teoretické, o čemž svědčí dosavadní zkušenosti s aplikací napadené úpravy.
49. Pokud jde o procesní stránku věci, domnívají se navrhovatelé, že vláda může přijetí rozhodnutí o podobě nařízení zneužívat, a že jej také zneužívá. To je patrné při pohledu na data, ve kterých byly přijaty poslední dvě novelizace předmětného vládního nařízení a laxní postoj k dalšímu návrhu na změnu předloženým Ministerstvem vnitra v říjnu 2021. Zatímco k první novelizaci došlo pouhý měsíc před komunálními volbami v roce 2018, k druhé na sklonku roku 2019. V prvním případě tak lze hovořit o nepřímé, leč nepřipustné a nežádoucí ingerenci vlády do voleb do zastupitelstev obcí, jejichž význam vyjadřuje čl. 101 odst. 1 Ústavy, v druhém případě je přijetí rozhodnutí třináct pracovních dní před koncem roku 2019, když již řada samospráv v souladu s příslušnými předpisy schválila své rozpočty na rok následující, problematičtým a nepředvídatelným zásahem státu do hospodaření samospráv podle vlastního rozpočtu, který předpokládá čl. 101 odst. 3 Ústavy.¹⁰
50. Ústavní soud ve své rozhodovací praxi již v minulosti konstatoval, že „stát může zasahovat do činnosti územních samosprávních celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem, jak vyplývá z článku 101 odst. 4 Ústavy. Zákonné zásahy do práva územních samosprávních celků vlastnit majetek a hospodařit s ním nesmějí toto právo vyprázdnit či fakticky eliminovat a musejí – s ohledem na ústavní základ práva na samosprávu – obstát v testu proporcionality“ (nálezn Ústavního soudu ze dne 20. 2. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 6/17; publ. pod č. 26/2018). Podle názoru navrhovatelů

¹⁰ Toto ustanovení je základem hospodářské autonomie základních i vyšších územních samosprávních celků. Bez této autonomie není samospráva; tam, kde o otázkách nakládání s veřejnými prostředky do detailu rozhoduje stát, autonomie není dána.

zásah státu do činnosti samosprávných celků v oblasti odměňování členů zastupitelstva v testu proporcionality neobstojí.

51. Posouzení střetu těchto ústavních principů – v určité zkratce budeme hovořit o veřejném zájmu na hospodárném nakládání s veřejnými prostředky na straně jedné a právu na samosprávu a hospodaření dle vlastního rozpočtu na straně druhé - vyžaduje zhodnocení vhodnosti, potřebnosti a přiměřenosti zásahu státu.
52. První otázkou, před kterou stojíme, je problém, zda je tento způsob vhodný, tj. zda k hospodárnému nakládání s veřejnými prostředky vede úprava, k níž český normotvůrce sáhl. Navrhovatelé mají za to, že nikoli. V konečném důsledku totiž vede stávající podoba regulace k nezájmu ze strany vysoce kvalifikovaných a úspěšných lidí ze soukromého sektoru o správu věcí veřejných, kteří by byli pro odpovědné hospodaření z dlouhodobějšího hlediska nepochybně přínosem. Pokud by tedy bylo možné odpovědět na tuto otázku kladně, tak nanejvýš v krátkodobém horizontu.
53. Druhá otázka se týká potřebnosti, tj. zabýváme se existencí jiných variant řešení, které téhož výsledku (hospodárného nakládání s veřejnými prostředky) a umožní v dostatečné míře realizovat rovněž právo na samosprávu a hospodaření dle vlastního rozpočtu. S ohledem na restriktivní podobu současného modelu není příliš složité, a patrně ani nutné, vypočítávat všechny možné varianty řešení, které přicházejí ve jménu posílení autonomie samospráv v úvahu a současně – za předpokladu trvání stávajících četných kontrolních mechanismů – zachovají v dostatečné míře princip hospodárného nakládání s veřejnými prostředky.
54. Posledním krokem testu proporcionality je pak přiměřenost v užším slova smyslu, kdy se zkoumá vztah obou ústavních principů. S ohledem na skutečnost, že v současné situaci je právo na samosprávu a hospodaření podle vlastního rozpočtu prakticky obětováno ve prospěch veřejného zájmu na hospodárném nakládání s veřejnými prostředky, nemůže být stávající úprava úspěšná ani ve třetím a závěrečném kroku testu proporcionality, který by bylo s obdobnými závěry možno vést i v případě zákazu darů a restrikce mimořádných odměn, kterým nyní věnujeme několik poznámek.

K darům a mimořádným odměnám

55. Při posuzování výše uvedených výhrad vůči stávajícímu modelu je třeba zohlednit i kontext. Navrhovatelé jím mají na mysli podobu ustanovení, která mohou motivovat uvolněného zastupitele (zpravidla starostu či místostarostu) k tomu, aby v zájmu obce podával co nejlepší výkony a naplnil tak představu veřejnosti reprezentované zastupitelstvem o řádné správě obce či kraje.
56. Pokud tímto motivačním faktorem není možnost ovlivnit výši řádné měsíční odměny, může jím být odměna mimořádná, případně dar. I v tomto směru je dosavadní legislativa značně restriktivní. Dary není možné zastupitelům (ani bývalým, což je mj. s ohledem na

přirozenou potřebu komunity ocenit osoby, které se zasloužily o rozvoj obce, zcela nesrozumitelné) poskytovat vůbec, institut mimořádné odměny je pak upraven odrazujícím způsobem (četná materiální i formální omezení).

57. Tyto překážky vedou k tomu, že zastupitele, který – byť výrazně – přispěl k rozvoji obce nebo kraje, za to nebude možné odměnit (dar), resp. jen v omezené míře a po splnění náročných požadavků (mimořádná odměna).
58. Navrhovatelům se v návaznosti na úvahy o přípustnosti stanovení výše odměn komunálních a regionálních politiků ze strany státu, resp. jeho exekutivy jeví jako poněkud paradoxní, jsou-li např. **někteří náměstci na některých méně exponovaných ministerstvech mimořádně odměňováni způsobem, který hranici stanovenou pro komunální a regionální politiky vysoko převyšuje**. Klade se pak otázka, zda veřejný sektor přistupuje k této problematice koncepčně, a pokud nikoli, proč se tak děje zjevně na úkor představitelů samosprávy.
59. K danému lze uvést, že dar představiteli samosprávy od jeho samosprávy může náležitě ocenit jeho dlouholetou práci, zásluhy na rozvoj samosprávy, čímž se takováto individualizovaná odměna odchyluje od jiných nástrojů, jakým je např. odchodné (§ 77 an. zákona č. 128/2000 Sb.), které se poskytuje každému, kdo splňuje podmínky zákona, aniž by se zvažovalo, jak moc úspěšné a prospěšné působení dotyčného pro obec bylo. Absolutní záповeď právního předpisu dokonce i pro období po skončení mandátu je i věcně nesmyslná, obchází se a zaslужuje si jednoznačně derogační zásah Ústavního soudu.

Menší obce: slepá místa na mapě odměňování?

60. Navrhovatelé jako slepé místo na pomyslné mapě odměňování identifikovali menší obce, a to hned z několika důvodů. Jak například mohou plánovat zejména ty nejmenší a nejmuchdší obce, u nichž je podíl odměny uvolněného člena zastupitelstva na celkových výdajích je velmi vysoký, když se situace změnila 10. prosince, jako se tomu stalo v roce 2019?
61. Dalším důvodem je skutečnost, že největší odměny podle stávajícího systému připadají uvolněným zastupitelům v největších obcích; přestože se do jisté míry dají pochopit důvody, které k tomu zákonodárce vedly, pochopit se nedá, proč je stanovena tak nízko maximální výše odměn v případě těch uvolněných zastupitelů – starostů v případě nejmenších samospráv, kteří plní jak politickou, tak správní funkci, kdy jsou zpravidla jediným údem příslušeného obecního úřadu.
62. Vzhledem k tomu, že jde o často o obce, v nichž není zřízena rada, a její působnost vykonává právě starosta, je i rozsah jeho politické odpovědnosti (a ruku v ruce s ní krácející odpovědnosti právní) výraznější než v obcích s kompletní strukturou orgánů.

63. Souhrnně se tedy dá říci, že menší obce a města jsou, pokud jde o nastavení odměňování, ve velmi nejednoduché, ne-li diskriminační situaci, která volá po systematickém a usilovném řešení, a závažnost tohoto problému je patrná v souvislosti s blížícími se volbami do obecních zastupitelstev.
64. Úspěšný i neúspěšný starosta v bohaté obci, ale také úspěšný i neúspěšný starosta v chudé obci. Odměna ve všech popsanych situacích je stejná: vyplývá ne ze zákona, ale z vládního nařízení, aktu exekutivy, který jako jediné kritérium zná počet obyvatel obce. Není tak možné zohlednit ani poměry obce, ani zásluhy jejího správce. Jedinou výjimkou je institut mimořádné odměny, který nicméně trpí vadou v podobě vázanosti na vládou schválené tarify a omezenosti jejího rozsahu.

IV. ZÁVĚR

65. Z pohledu navrhovatelů vyvstávají v souvislosti se napadenou právní úpravou navrhovanou k derogaci následující otázky:
- Je ústavně přijatelné, aby otázku odměňování představitelů samospráv upravoval akt moci zákonodárné tak, že ji deleguje bez jakýchkoliv materiálních i formálních omezení na prováděcí předpis přijímaný exekutivou?
 - Je ústavně přijatelné, aby exekutiva tuto pravomoc obsahově vykonávala takovým způsobem, který popírá právo na samosprávu, zejména ve smyslu práva hospodařit podle vlastního rozpočtu?
 - Je ústavně přijatelné, aby exekutiva této pravomoci procedurálně zneužívala a nepřímo tak zasahovala do práva na samosprávu i v tom rozměru, který se netýká hospodaření podle vlastního rozpočtu?
66. Navrhovatelé jsou v případě všech výše uvedených otázek po zohlednění všech v úvahu přicházejících argumentů nuceni odpovědět záporně, a proto Ústavnímu soudu navrhuji zrušení vybraných ustanovení zákona č. 128/2000 Sb., zákona č. 129/2000 Sb. a zákona o č. 131/2000 Sb. spolu s nařízením vlády č. 318/2017 Sb. pro jejich rozpor s ústavním pořádkem.

V. ŽÁDOST O PŘEDNOSTNÍ PROJEDNÁNÍ

67. Navrhovatelé žádají s ohledem na význam projednávané materie a především na volby do obecních zastupitelstev, které proběhnou na podzim letošního roku, aby věc byla Ústavním soudem projednána přednostně tak, aby při utváření nových zastupitelstev a úvahách nově zvolených členů těchto zastupitelstev o systému odměňování představitelů

samospráv byl vyslán signál, že dotčená úprava může doznat zásadních změn v souladu se zásadami postavení samospráv v našem ústavním pořádku.

VI. ZÁVĚREČNÝ NÁVRH

S ohledem na výše uvedené se navrhuje, aby Ústavní soudu vydal tento **nález, jimž z r u š í:**

- ustanovení § 71 odst. 4 *in eventum* slov „, a to ani po skončení výkonu funkce“, § 73 odst. 1 a 3, slova „a prováděcího právního předpisu“ v § 74 odst. 1, § 76 odst. 2 a 3, slovo „neuvolněným“ v § 84 odst. 2 písm. n), § 134 odst. 3, § 153 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecné zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
- slovo „neuvolněným“ v § 35 odst. 2 písm. p), § 46 odst. 4 *in eventum* slov „, a to ani po skončení výkonu funkce“, § 48 odst. 1 a 3, § 51 odst. 2 a 3 a § 98 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
- § 52 odst. 6 *in eventum* slov „, a to ani po skončení výkonu funkce“, § 54 odst. 1 a 2, slova „a prováděcího právního předpisu“ v § 55 odst. 1, § 57 odst. 2 a 3, slovo „neuvolněným“ v § 59 odst. 2 písm. u), § 87 odst. 4 a § 120 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů,
- a nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků ve znění pozdějších předpisů,

dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů.

skupina senátorů Parlamentu ČR
za niž jedná senátor Ing. Michael C a n o v,
zastoupená doc. JUDr. et Mgr. Janou Tlapák Navrátilovou, Ph.D.,
advokátkou

